

ZWEMWATERPROFIEL

RECREATIEOORD IN DEN BOOMGAARD

Colofon

Titel:	Zwemwaterprofiel Recreatieoord In den Boomgaard
Uitgegeven door:	Waterschap Rivierenland
Opgesteld door:	RPS advies- en ingenieursbureau bv
Betrokken provincie:	Gelderland
Dagelijks beheerder / Exploitant zwemwaterlocatie:	Recreatieoord In den Boomgaard
Status:	definitief
Datum:	27 januari 2020

Disclaimer

Aan de inhoud van dit zwemwaterprofiel kunnen geen rechten worden ontleend. De in dit zwemwaterprofiel opgenomen informatie is met de grootst mogelijke zorg samengesteld, de volledigheid en actualiteit kan echter niet worden gegarandeerd. Let hiervoor ook op de datum van het opstellen of actualiseren van het zwemwaterprofiel.

Waterschap Rivierenland aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade als gevolg van onjuistheden in en/of onvolledigheid van de aangeboden informatie noch voor schade die geleden wordt als gevolg van het gebruik, op welke wijze dan ook, van de aangeboden informatie in dit zwemwaterprofiel. Het zwemwaterprofiel heeft de status van een onderzoek. Waterschap Rivierenland aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de in dit rapport voorgestelde maatregelen.

1 Inleiding

Voor elke zwemwaterlocatie wordt op grond van de Zwemwaterrichtlijn een zwemwaterprofiel opgesteld. Voorliggend het zwemwaterprofiel van Recreatieoord In den Boomgaard.

De zwemwaterrichtlijn (2006/7/EG) is in 2006 vastgesteld met als doel het beschermen van de gezondheid van zwemmers in oppervlaktewateren. De richtlijn bevat o.a. bepalingen met betrekking tot de monitoring, de indeling van de zwemwaterkwaliteit in kwaliteitsklassen (uitstekend, goed, aanvaardbaar en slecht) en het informeren van zwemmerspubliek en de Europese Commissie over de zwemwaterkwaliteit. Voor elke zwemwaterlocatie moet een zwemwaterprofiel worden opgesteld. Het beheer moet erop gericht zijn om minimaal een aanvaardbare zwemwaterkwaliteit te bereiken en om te streven naar goede zwemwaterkwaliteit.

In het zwemwaterprofiel worden de kenmerken van de zwemwaterlocatie beschreven. Er wordt ingegaan op mogelijke gezondheidsrisico's voor de zwemmers en de oorzaken daarvan. Het zwemwaterprofiel vormt de basis voor communicatie tussen de betrokken partijen over te treffen beheersmaatregelen. Uit het zwemwaterprofiel kan blijken dat aanvullend onderzoek nodig is om adequate beheersmaatregelen te kunnen treffen. Het zwemwaterprofiel is tevens bedoeld voor communicatie over de kwaliteit van de zwemwaterlocatie en de genomen beheersmaatregelen naar de geïnteresseerde burger.

2 Beschrijving zwemwaterlocatie

2.1 Kenmerken

Recreatieoord In Den Boomgaard ligt aan een plas in de gemeente Buren. Het betreft een zoetwaterlocatie. Op de zwemwaterlocatie is één zwemplek aanwezig: Recreatieoord In den Boomgaard.

De plas ligt nabij Kapel Avezaath niet ver ten westen van Tiel. In de jaren '60 is de plas ontstaan als zandwinput. De plas heeft een grootte van ongeveer 3,8 hectare. De plas heeft een maximale diepte van ongeveer 14 meter en een gemiddelde diepte van 7 meter. De oever op de locatie is zo ingericht, dat deze flauw afloopt richting het midden van de plas.

Plas in den Boomgaard ligt geïsoleerd van het oppervlaktewater in de omgeving. Naast regen wordt de plas gevoed door een sterke kwelstroom. Deze kwel zorgt ervoor dat de temperatuur van het water ook bij hoge temperaturen relatief laag blijft. De plas kan met de aanvoer van regen en kwel goed op peil gehouden worden. Indien het peil in droge perioden iets uitzakt, geeft dat geen risico voor een steil aflopend talud.

De plas wordt in het zuidoosten begrensd door de A15 en in het zuiden door de rivier de Linge. Het beheer van de plas is in handen van recreatieoord In den Boomgaard, dat naast de plas ligt. Op deze camping zijn in totaal 150 plekken om te overnachten. Voor de mensen op de camping is de plas gratis te bezoeken. Mensen van buiten de camping betalen entree. De openingstijden van de locatie (voor betalende bezoekers) zijn weersafhankelijk, meestal is de locatie geopend van 1 mei tot eind augustus. Wanneer de kassa open is, is er ook sprake van toezicht.

In de plas wordt gezwommen. Daarnaast wordt de plas gebruikt om te vissen en te duiken. Op het terrein net buiten de camping staat een container waar duikmateriaal verkocht wordt. Ter hoogte van deze container ligt een aquapark in de plas.

Aan de westzijde van de plas bevindt zich de zwemzone. Binnen de zwemzone is de maximale diepte 2 meter. Hier ligt een klein strand met een ligweide. In het water bevindt zich geen ballenlijn. Vlakbij het zandstrand op de ligweide bevindt zich een speeltuin met meerdere speeltoestellen en een springkussen. In een hoek van de speelweide is een volleybalveld aangelegd.

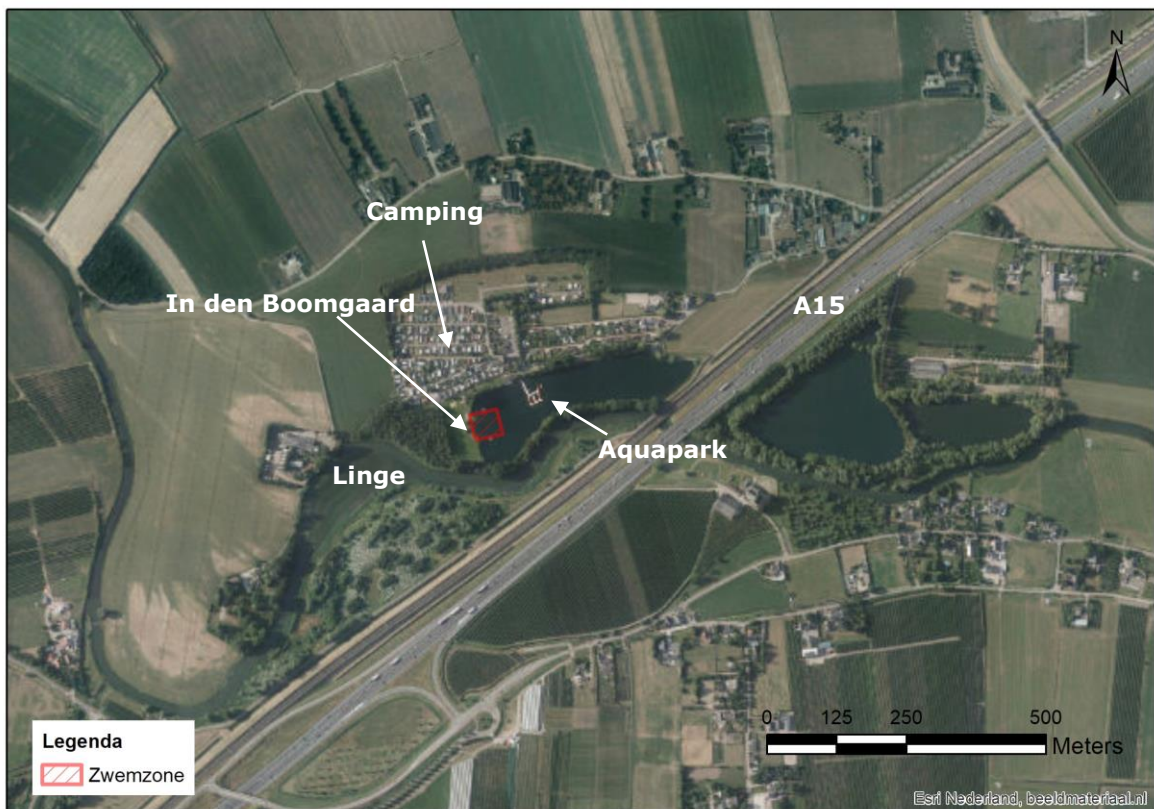
Op de ligweide staan meerdere afvalbakken, die allemaal aan de rand van de ligweide staan. Op de camping zijn sanitaire voorzieningen aanwezig. Er zijn in totaal drie toiletgebouwen waar toiletten en douches aanwezig zijn. Een van deze gebouwen staat vlak naast de ligweide. Op de camping is een kleine kantine aanwezig. De mensen die op de camping verblijven, kunnen gebruik maken van de parkeerplaatsen bij de ingang van de camping.

Honden zijn op de camping welkom, maar moeten aangelijnd blijven. Ten westen van de plas ligt een bosje waar honden los rond mogen lopen. De zwemwaterlocatie (ligweide en zandstrand) is jaarrond verboden voor honden. Paarden zijn jaarrond niet toegestaan op de camping en de zwemwaterlocatie.

Nagenoeg rondom de gehele plas, behalve op de oostelijk oever staan bomen. Het grondgebruik rond de plas bestaat voornamelijk uit graslanden en graanvelden. De graanvelden liggen ten westen van de plas. Rond het overige gedeelte van de plas liggen graslanden waar vee graast. Dit vee kan niet bij de plas komen. Achter de Linge en de snelweg A15 wordt maïs verbouwd en zijn een aantal boomgaarden te vinden.

De bodemsamenstelling is niet divers, maar verschilt wel van de bodemsamenstelling in de omgeving. Doordat de plas zo dicht tegen de Linge aan ligt, bestaat de bodem uit uiterwaarden-grond. Ten noorden van de plas vindt men voornamelijk rivierklei.

Figuur 2.1 geeft een overzicht van de zwemwaterlocatie en de omgeving. In bijlage 1 zijn foto's van de locatie en een verslag van het veldbezoek in zwemseizoen 2019 opgenomen.

Figuur 2.1. Overzicht zwemwaterlocatie Recreatieoord In Den Boomgaard en omgeving

2.2 Zwemzone

De zwemzone is weergegeven in figuur 2.2. De zwemzone is afgebakend volgens de Handreiking 'KRW en oppervlaktewater, Bescherming van zwemwater en oppervlaktewater voor drinkwaterbereiding onder de Europese Kaderrichtlijn Water'.

Figuur 2.2. Zwemzone Recreatieoord In den Boomgaard en ligging meetpunt

2.3 Beheer

Recreatieoord In Den Boomgaard ligt in de gemeente Buren en bevindt zich in de provincie Gelderland. De provincie is verantwoordelijk voor de aanwijzing van zwemwaterlocaties. Op de zwemwaterlocaties draagt de beheerder de zorg voor de veiligheid en gezondheid van de zwemmers. De provincie houdt hierop toezicht en neemt zo nodig maatregelen. De provincie voert hiertoe o.a. periodiek het onderzoek naar de fysieke veiligheid uit.

Waterschap Rivierenland is waterbeheerder van de zwemwaterlocatie Recreatieoord In Den Boomgaard en verantwoordelijk voor het zwemwaterprofiel. Waterschap Rivierenland controleert de zwemwaterkwaliteit, licht de provincie hierover in en adviseert, zodat de provincie het publiek kan informeren over eventuele gezondheidsrisico's. De provincie kan een waarschuwing of een negatief zwemadvies afgeven of zelfs een zwemverbod instellen. Indien de zwemwaterkwaliteit niet aan de vereisten van de zwemwaterrichtlijn voldoet, neemt waterschap Rivierenland het initiatief om samen met de andere betrokken partijen na te gaan hoe de zwemwaterkwaliteit verbeterd zou kunnen worden.

Recreatieoord In den Boomgaard zorgt voor het dagelijks beheer van de zwemwaterlocatie. De ligweide wordt regelmatig gemaaid. Dagelijks wordt het strand omgewoeld en worden de prullenbakken geleegd. Toiletten worden 3 keer per dag schoongemaakt.

Elk jaar wordt circa 24 m³ nieuw zand op het strand aangebracht.

2.4 Potentiële bronnen van verontreiniging

De Zwemwaterrichtlijn schrijft voor dat het zwemwater gecontroleerd dient te worden op de aanwezigheid van de bacteriën *Escherichia coli* (*E.coli*) en intestinale enterococci. Beide typen bacteriën zijn afkomstig van feces (uitwerpselen) van mens en dier. Op basis van de gebiedsbeschrijving, het veldbezoek, de analyse van historische data, kaartmateriaal en de informatie van de waterkwaliteitsbeheerder en locatiebeheerder is de volgende lijst met alle

potentiële verontreinigingsbronnen en –routes voor fecale verontreiniging op de locatie Recreatieoord In Den Boomgaard opgesteld.

Tabel 2.1. Potentiële bronnen Recreatieoord In Den Boomgaard

Potentiële bron	Beschrijving
Bezoekers	<ul style="list-style-type: none"> Op een mooie dag zijn er op de zwemwaterlocatie circa 150 bezoekers en op een topdag 300 bezoekers. De bezoekersaantallen betreffen campinggasten en betalende bezoekers. Op de locatie zijn toiletten aanwezig.
Huisdieren	<ul style="list-style-type: none"> De zwemwaterlocatie (ligweide en zandstrand) is jaarrond verboden voor honden en paarden. Op de camping en aangrenzend bos zijn honden toegestaan.
Watervogels	<ul style="list-style-type: none"> Op de zwemwaterlocatie zijn regelmatig enkele meerkoeten en eenden aanwezig en soms enkele ganzen. Op het strand ligt soms feces van watervogels, verder is er geen overlast van de watervogels.

2.5 Kans op proliferatie blauwalgen

Behalve een controle op fecale verontreinigingen schrijft de Zwemwaterrichtlijn ook voor dat in het zwemwaterprofiel een beoordeling plaatsvindt van de mogelijke bloei van blauwalgen. Waterschap Rivierenland monitort standaard tweewekelijks op blauwalgen tijdens het zwemseizoen. Op basis van deze gegevens is de kans op bloei van blauwalgen op Recreatieoord In Den Boomgaard gering. Er vindt daarom geen verdere beoordeling van blauwalgen plaats.

3 Gezondheidsrisico's

3.1 Beoordeling hygiëne

Volgens de zwemwaterrichtlijn wordt de kwaliteit van het zwemwater gecontroleerd aan de hand van de parameters *Escherichia coli* (*E.coli*) en intestinale enterococci. Beide typen bacteriën zijn afkomstig van feces (uitwerpselen) van mens en dier en worden daarom fecale bacteriën genoemd. Deze typen bacteriën zijn indicatorsoorten voor de aanwezigheid van ziekteverwekkende bacteriën en virussen die voornamelijk maag- en darmklachten kunnen veroorzaken.

Op basis van de (langdurige) concentraties fecale bacteriën wordt volgens de Zwemwaterrichtlijn onderscheid gemaakt tussen verschillende kwaliteitsklassen. In tabel 3.1 zijn de indeling en de bijbehorende grenzen voor 'uitstekende', 'goede' en 'aanvaardbare' kwaliteit weergegeven. Als een zwemwaterlocatie niet in deze 3 klassen zit, wordt het beoordeeld als 'slecht'. Daarnaast wordt de zwemwaterkwaliteit ook gedurende het badseizoen beoordeeld. Na elke afzonderlijke meting wordt getoetst aan de signaalwaarden (Tabel 3.1). Een overschrijding van een signaalwaarde is aanleiding tot extra onderzoek. Mede op basis van het extra onderzoek kan de provincie een maatregel, zoals een negatief zwemadvies, instellen.

Tabel 3.1. Normen voor zwemwaterkwaliteitsklassen voor zoete wateren

Parameter	Uitstekende kwaliteit*	Goede kwaliteit*	Aanvaardbare kwaliteit**	Signaalwaarde
intestinale enterococci (kve/100 ml)	200	400	330	400
<i>Escherichia coli</i> (kve/100 ml)	500	1000	900	1800

* gebaseerd op een 95-percentiel van de meetreeks over periode van 4 jaar

** gebaseerd op een 90-percentiel van de meetreeks over periode van 4 jaar

3.2 Zwemwaterkwaliteit

Waterschap Rivierenland controleert de zwemwaterkwaliteit tweewekelijks gedurende het badseizoen dat loopt van 1 mei tot 1 oktober. Bij de controles worden de concentraties *E. coli* en intestinale enterococcon gemeten. Daarnaast worden bijzonderheden zoals schuimvorming, stank, de aanwezigheid van afval, dode vissen of vogels in het water genoteerd.

De ligging van het meetpunt voor Recreatieoord In Den Boomgaard is weergegeven in figuur 2.2. Het meetpunt ligt op de locatie waar de meeste zwemmers verwacht worden.

Op basis van de metingen in de periode 2016 – 2019 is de locatie beoordeeld als 'uitstekend'. Dit volgt uit de afzonderlijke beoordelingen 'uitstekend' voor *Escherichia coli* en 'uitstekend' voor intestinale enterococcon.

Tabel 3.2. Kwaliteitsklasse Recreatieoord In Den Boomgaard 2016-2019

Parameter	Kwaliteitsklasse
intestinale enterococcon	Uitstekend
<i>Escherichia coli</i>	Uitstekend

Bij het meetpunt voor de zwemwaterlocatie In den Boomgaard is voor intestinale enterococcon één overschrijding van de signaalwaarde gemeten. De overschrijding was op 6 juni 2016 met een concentratie van 490 kve/100 ml. Op 8 juni 2016 is een extra bemonstering uitgevoerd en lag de waarde voor intestinale enterococcon weer (ruim) onder de signaalwaarde. Er is door de provincie geen waarschuwing afgegeven.

In het weekend van 4 en 5 juni 2016 lagen de maximum temperaturen op 27 en 25° C. Mogelijk is de overschrijding veroorzaakt door de vele bezoekers in het weekend voorafgaand aan de meting op (maandag) 6 juni 2018.

Voor *E. coli* zijn geen overschrijdingen van de signaalwaarden gemeten in de zwemseizoenen van 2016-2019.

4 Mogelijke maatregelen

De zwemwaterkwaliteit bij Recreatieoord In Den Boomgaard is als uitstekend beoordeeld. Op grond van de zwemwaterrichtlijn zijn geen maatregelen nodig ter verbetering van de zwemwaterkwaliteit.

Wel worden maatregelen aanbevolen gericht op goed (kwaliteits)beheer:

- Voortzetten handhaving honden- en paardenverbod (jaarrond).
- Voortzetten dagelijks beheer van de zwemwaterlocatie.

BIJLAGE 1**Verslag veldbezoek Recreatieoord In Den Boomgaard**

Datum: 3 september 2019; 11:30 uur
Aanwezig: Adviseur van RPS, Adviseur Waterschap Rivierenland en
Beheerder van Recreatieoord In Den Boomgaard

Het veldbezoek is uitgevoerd op dinsdag 3 september 2019 bij bewolkt weer met zo nu en dan een lichte regenbui en een temperatuur van 17 °C. Bij de zwemwaterlocatie is een informatiebord aanwezig (foto A).

Zwemwaterlocatie in Den Boomgaard ligt in de buurt van Kapel Avezaath, niet ver ten westen van Tiel. De plas is in de jaren '60 ontstaan als zandwinput. De locatie grenst aan de snelweg A15 ten zuidoosten van de plas en de rivier de Linge ten zuiden van de plas. In de plas wordt gezwommen. Daarnaast wordt de plas gebruikt om te vissen en te duiken.

De zwemwaterlocatie hoort bij het recreatieoord In Den Boomgaard. Voor mensen die verblijven op de camping is het gebruik gratis. Mensen van buiten de camping moeten betalen. De openingstijden van de locatie (voor betalende bezoekers) zijn weersafhankelijk, meestal is de locatie geopend van 1 mei tot eind augustus. Wanneer de kassa open is, is er ook sprake van toezicht. De zwemwaterlocatie bestaat uit één zwemzone met een zandstrand van circa 35 meter lang (foto C). Aangrenzend is een ruime ligweide aanwezig. Op de locatie is geen ballenlijn aanwezig. Honden en paarden zijn niet toegestaan (foto F).

De zwemwaterlocatie is goed bereikbaar met de auto en per fiets. Er is ruime parkeergelegenheid voor auto's en fietsers. Voor auto's van dagbezoekers geldt betaald parkeren. De beheerder schat in dat er op een mooie zomerse dag 150 bezoekers zijn en op een topdag 300 bezoekers.

Op de locatie zijn meerdere voorzieningen aanwezig. Zo ligt er ten oosten van het strand een aquapark (foto B). Dit aquapark bevindt zich niet in de zwemzone. Er wordt echter wel gebruik van gemaakt. Op de locatie zijn toiletgebouwen en douches aanwezig (foto E). Daarnaast zijn er meerdere speeltoestellen op de ligweide aanwezig (foto D en H). Met lekker weer kunnen bij de recreatieruimte voedsel en drank worden gekocht. Op de locatie zijn meerdere afvalbakken aanwezig.

Het water op de locatie was kraakhelder. Er zijn enkele sporen van feces waargenomen op het strand (foto G). Zo nu en dan verblijven enkele ganzen op het strand. Ook is er sprake geweest van overlast van enkele zwanen. Dit is momenteel niet meer aan de orde.

De oever op de locatie is zo ingericht dat deze flauw afloopt richting het midden van de plas. Elk jaar wordt 24 kuub nieuw zand op het strand aangebracht. In de afgelopen jaren zijn verder geen ingrepen geweest.

De ligweide en het zandstrand worden in het zwemseizoen actief onderhouden. Indien nodig wordt het gras gemaaid. Dagelijks wordt het strand omgewoeld en worden de prullenbakken geleegd.

Af en toe worden uitjes georganiseerd voor scholen die gebruik kunnen maken van het aquapark.

Foto A: Informatiebord

Foto B: Aquapark

Foto C: Overzicht strand vanuit aquapark

Foto D: Speeltoestellen en prullenbak

Foto E: Toilethuisje

Foto F: Bord verboden voor honden

Foto G: Feces van ganzen

Foto H: Springkussen en speeltoestellen op ligweide